

οὐχὶ ὅπως τὰ τῶν προτέρων, ὅπως συνέβαιναν ἐπὶ τῶν τοιούτων κατὰ μετὰ ταῦτα προσθήκην ἐπιγραφῶν.

Καὶ ἄλλα δὲ περισώζονται λείψανα ἐπιγραφῶν τῆδε κἀκεῖσε ἐν τοίχοις καὶ οἰκοδομαῖς, ἀλλ' ἀνάξια λόγου ὡς ἔχουσι περιωθῆ. Ἐν τοιοῦτο, ἢ μᾶλλον ὀλοκλήρως ἐπιγραφῆ λατινιστὶ γεγραμμένη εἶνε μίχ τῶν βαθμίδων τῆς μητροπόλεως τῆς παλαιᾶς Κορίνθου, κατὰ τὴν κλίμακα τὴν ἀγούσαν εἰς τὴν γουακωχίτιδα τοῦ ναοῦ, ἀποτριβεῖσα δυστυχῶς ἐξ ὀλοκλήρου ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της, ἐπειδὴ εἶχε τὸ ἐτύχημα νὰ ἔχη ἐστραμμένην τὴν ὄψιν πρὸς τὸν ἀναβαίνοντα καὶ χαιρετίζεται ὑπὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τούτων καὶ πρὸ πολλοῦ γνωστὰ ἀντικείμενα καὶ ἐπιγραφὰ ἀκεραιότερα σωζόμενα κκλὸν εἶνε ὅπως καὶ ἄλλοτε ἐσημείωσα, νὰ συναθροισθῶσιν εἰς τὴν νέαν πόλιν, ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς πυρὴν τοῦλάχιστον μείζονος συλλογῆς, ἣτις καὶ ἀναγκαιοτάτη ἄλλως τυγχάνει διὰ τὴν πόλιν τούτην, καὶ πρὸς ἣν πεποιθήμεν ὅτι καὶ οἱ κατέχοντες ἰδίως συλλογὰς θὰ φανῶσι χρησιμώτατοι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ θὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτοὶ αὐτοὶ ἐν ἐκ τῶν μέσων τῆς ἀναπτύξεως τῆς πόλεως αὐτῶν, θὰ πράσσωσιν οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν τὴν τε ἠθικὴν καὶ τὴν ὑλικὴν εἰς τόπον, ὅστις ὁμολογουμένως σχετικῶς μάλιστα πρὸς τὴν θέσιν ἣν κατέχει ἔμεινε πολὺ ὀπίσω. Ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως ἀνάγκη νὰ ληφθῆ φροντίς πλείοτερα ἵνα μὴ παραπονώμεθα συχνὰ κατὰ τῆς τυμβωρυχίας, ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς ὁποίας δι' ἀνεπαρκῶν τακτικῶν κατ' ἔτος, δύνανται νὰ διαφύγῃσι πολλὰ, ἀρ' οὐ ἄλλως δι' ὅλης τῆς αὐστηρότητος οὐ μόνον δὲν καταστέλλεται ἀλλὰ καὶ θρασυτέραν ἐγείρει τὴν κεφαλήν καὶ διαρπάζει πλεῖστα εὐχερέστατα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δυνάμενα νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖρας τὰς ἀρμόδιας.

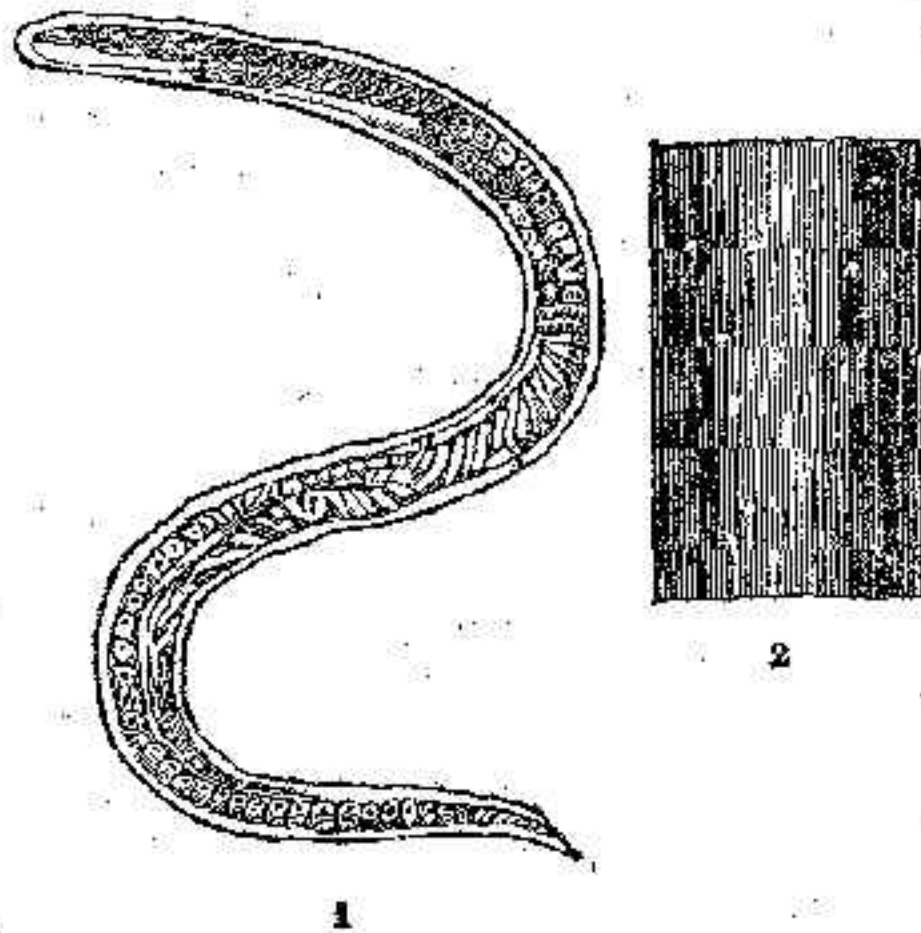
Ἐν Πειραιεὶ, τῆ 15 Ἀπριλίου 1881.

Ἰάκ. Χ. Δραγάτης.

ΠΕΡΙ ΤΡΙΧΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΧΙΝΩΣΕΩΣ

Ἐπειδὴ πολὺς κατ' αὐτὰς ἐγένετο λόγος καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ, καὶ παρ' ἡμῖν περὶ τῆς νόσου τριχινώσεως βαρύτερα παρουσιάζουσης τὰ συμπτώματα αὐτῆς καὶ πάντοτε σχεδὸν ἀποληγοῦσης εἰς θάνατον, αἴτιον δὲ ἐθεωρήθη ταύτης πάντοτε ἡ βρωτὶς τῶν χοιρείων κρεάτων καὶ ἰδίως τῶν τριχευτῶν, δὲν κρίνομεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ μεταφέρωμεν εἰς τὰς στήλας τοῦ Περιοδικοῦ ὁ Παρνασσός, ἀκριβῆ περιγραφὴν τῆς νόσου ταύτης καὶ τὰ περὶ ταύτης ὑγιεινὰ παραγγέλματα ἵνα οὕτω συστήσωμεν καὶ παρ' ἡμῖν τὴν δέουσαν προφύλαξιν καὶ προσοχὴν ὅσκις πρόκειται νὰ γείνηται χρῆσις τῶν τοιούτων κρεάτων καὶ ἰδίως τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

«Εν ἔτει 1832 ὁ Hilton καθηγητῆς τῆς ἀνατομικῆς ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Guy's ἐν Λονδίῳ εὗρεν εἰς ἄνθρωπον ἡλικίας 70 ἐτῶν καὶ θνήσκοντα, ἐκ

1 Τριχίς θήλεια πλήρης.—2 Μῆρος μυός περιέχοντος τριχίνας.—3 Μῆρος μυός περιέχοντος τριχίνας ὑπὸ μεγάλου μεγέθους 80.

καρκίνου μέγα ἀριθμὸν μικρῶν ὀειδῶν σωμάτων ἐπιμήκων, ἐνὸς χιλιομέτρου. Τὰ σώματα ταῦτα ἦσαν ἐναποθεθειμένα εἰς τοὺς θωρακικοὺς μύς καὶ εἰς

τούς λοιπούς τοῦ θώρακος, διαφανῆ ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἀδιαφανῆ εἰς τὰ ἄκρα· ἐξετασθέντα δὲ ὑπὸ τὸ μικροσκοπίον παρουσιάσθησαν ἄνευ ὀργάνωσης, ἔκειντο εἰς τὰ διάμεσα τῶν μυϊκῶν ἰνῶν, τῆς μεγαλύτερας αὐτῶν διαμέτρου διευθυνομένης παράλληλως τῶν μυῶν. Τὰ σώματα ταῦτα θεωρηθέντα ὑπὸ τοῦ Hilton ὡς μικροὶ κυστίερες, ἦσαν λίαν πιθανῶς κύστεις τριχίνος. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὁ Wogrnald καθηγητῆς καὶ οὗτος τῆς ἀνατομικῆς ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου παρατήρησεν ὅτι οἱ μῦς τινῶν πτώματων ἦσαν κατεσπικρμένοι ὑπὸ μικρῶν λευκοφρίων κηλίδων· ὁ Paget φοιτητῆς τότε ἐν τῷ αὐτῷ νοσοκομείῳ παρατήρησας ὁμοίαν περίστασιν ἐπὶ τοῦ πτώματος ἰταλοῦ, ἐσκέφθη ὅτι αἱ κηλίδες παράγονται ἀπὸ μικρὰ ἐνδόζωα. Τῆς γνώμης αὐτοῦ ἐπαληθευσάτης, τριμῆχικα προσθεβλημένων μυῶν ἐξετάσθησαν ὑπὸ τοῦ K. Owen, ὅστις μελετήσας τὸν ὀργανισμόν τῶν σκωλήκων αὐτῶν ἀπεκάλεσε ταῦτα *trichina spiralis*, λέξις ἑλληνικῆ, σημαίνουσα θρίξ—νημάτιον.

Ἡ τριχίς ἐστὶ σκώληξ νημητοειδῆς μήκουσ ὀγδόου χιλιομέτρου μέχρις ἑνὸς χιλιομέτρου ἄνευ γεννητικῶν ὀργάνων ἢ ἐφοδιασμένη διὰ τειούτων ἀλλ' εἰς ἀτελῆ κατάστασιν καὶ ἐπομένως ἀνικάνων πρὸς παραγωγὴν. Κατὰ πολλοὺς παρατηρητὰς εἶναι παρκομισμένη δι' ἀξιοπαρατηρήτου βιωτικότητος. Περιλείεταί σταθερῶς ἐντὸς κύστεως ἧς κατέχει περίπου τὸ τρίτον, στρεφομένη σπυροειδῶς καὶ σχηματίζουσα δύο τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρες στροφάς· εἶναι συνήθως μονήρης, σπανίως δύο καὶ πολλῶ σπανιώτερον ἀπκντῶνται τρεῖς σκώληκες ἐν τῇ αὐτῇ κύστει.

Εἰς τὸν Virchow ὀφείλουται αἱ πρῶται γνώσεις ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὴν γενεαλογίαν τῆς τριχίνος. Ὁ δὲ Leukart μῆνας τινὰς μετὰ τὸν ἔξοχον καθηγητὴν τοῦ Βερολίνου τὰς συνεπλήρωσεν· ὁ Zenker καθηγητῆς ἐν Δρέσδῃ κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ γνωστὴν ἡμῖν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ παρασίτου. Κατὰ τὸν K. Meislin ἡ τριχίς παρουσιάζει ἀνατομικῶς καὶ φυσιολογικῶς τρεῖς φάσεις ἢ περιόδους. Α'.) Τὴν ἐμβρυακὴν μορμωειδῆ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκτελοῦνται αἱ μετακνττεύσεις. Β'.) Τὴν νυμφικὴν ἢ μυώδη κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μὴ παραγωγὸς σκώληξ μένει ἐγκλεισμένος εἰς κύστιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν μυϊκῶν δεσμίδων. Γ'.) Τέλος τὴν τῆς ἐπώσεως τοῦ φύλου ἢ τοῦ ἐφήβου, συμβαίνουσαν εἰς τὰ ἐσωτερικὸν τοῦ ἐντέρου. Τὰ δύο φύλα διακρίνονται ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ καὶ τὸ θῆλυ μετρεῖ τότε τρεῖς ἢ τέσσαρα χιλιομέτρα, τὸ δὲ ἄρρεν τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ μήκουσ τούτου. Ἡ φάσις ἢ μάλλον ἐνδιαφέρουσα τῆς ζωῆς τῶν παρασίτων εἶναι ἡ τελευταία.

Παρὰ τοῖς μεταφόροις ἢ ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνι ἀνάπτυξις τῶν τριχίνων γίνεται ὡς ἀκολούθως. Ὄταν τὸ τριχινωμένον κρέας καταποθῆ παρὰ τοῦ ζώου καὶ φθάσῃ εἰς τὸν στόμαχον ὁ γαστρικὸς χυμὸς διαλύει τὴν κύστιν καὶ ἐλευθερώνει τὴν τριχίνα. Ἐνίοτε ἡ κύστις διέρχεται ἄθικτος εἰς

τὰ ἔντερα, ἔνθα διενεργεῖται μόνον ἢ διάλυσις τῶν περικλυμμάτων αὐτῆς τέλος κύστεις κεκλυμμένοι ὑπὸ μυϊκῶν ἰστῶν δύνανται νὰ ἀποβληθῶσιν ἀνέπαφοι μετὰ τῶν ὑποχωρημάτων καὶ δὲν καθίστανται ἥττον ἐπιδεκτικὰ καὶ ἀναπτύξεως ἢ ἐν ἄλλῳ ὄργανισμῷ. Ἡ τριχίς ἀποκατασταθεῖσα ἐλευθέρα ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι ἀποβάλλει τὴν σπειροειδῆ μορφήν της, μεγαθύνεται καὶ καθίσταται ἔφηβος, γεννητικὴ καὶ γόμιμος. Τὰ θήλας εὐοίσκονται πρὸς τὰ ἄρρενα ἐν ἀνκλογίᾳ β: 1. Εἰκοσιτέσσαρξ ὥρας μετὰ τὴν ἀφίξιν των ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι σημεία τινὰ τοῦ γεννητικοῦ συστήματος ἀναφαίνονται ἤδη πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν ὀπίσθιον, τὴν δευτέραν ἡμέραν τὸ σύστημα αὐτὸ εἶναι σχεδὸν τέλειον, τὴν τρίτην τὰ ὠὰ πληροῦσι μέρος τῆς ὠοθήκης, τὴν τετάρτην τὰ ἔμβρυα ταῦτα τίθενται εἰς κίνησιν καὶ ἢ πρόξεις των διενεργεῖται τὴν ἐπαύριον, ἵνα ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμβρύων προσερχόμενος ἀπὸ ἐν θήλυ εἶναι ἀληθῶς ἑκτακτος· ἐμέτρησαν 800, δύναται δὲ ἐν θήλυ νὰ ὠοτοκήσῃ μέχρι 10,000 κατὰ τὸν Leucart. Τὰ ἔμβρυα ὅταν γεννηθῶσι δὲν μένουσι εἰς τὰ ἔντερα, ἐγκυκλιμπάνουσι ταῦτα, καὶ ἐγκαθίστανται εἰς τὸν μυϊκὸν ἰστὸν διερχόμενα δὲ τοὺς ἰστούς ἀποχωρίζουν τὰς ἵνας χωρὶς νὰ ἀφήσωσιν ἕγνη τῆς δικτύσεώς των. Ἡ μετακινήσεσις των εἶναι τοσοῦτον ταχεῖα, ὥστε μόνον ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν χρῆσιν τοῦ τριχινωμένου κρέατος εἰς τινὰς κονίλους, ὁ ἱατρὸς de Pierre Santa εἶδε πρὸς αὐτοὺς ἔμβρυα ἔτινα εἶχον ἤδη κατακλύσει τῆς μυϊκῆς ἵνας. Ἀλλὰ ποῖαν ὁδὸν ἀκολουθοῦν οἱ σκώληκες οὗτοι ἵνα φθάσωσιν εἰς τὸν πρὸς ἂν ὄρον; Ὡς λέγει ὁ K. Meignin τοῦτο εἰσέτι δὲν ὠρίσθη, οἱ μὲν φρονοῦσιν ὅτι τὰ ἔμβρυα διέρχονται διατρυπῶντα τὰ ἐντερικὰ τοιχώματα φθάνουσι δὲ εἰς τὸ κοιλιακὸν κύτος καὶ ἐκ τούτου φέρονται εἰς τοὺς κοιλιακοὺς καὶ σφυακοὺς μῦς εἰς τὸ διάφραγμα, ἢ μᾶλλον περιπλανῶνται μετὰ τῶν φυλλωμάτων τοῦ μεσεντερίου καὶ φθάνουσιν οὕτω εἰς τοὺς μῦς, τέλος ἄλλοι λαμβάνουσι τὴν ὁδὸν τῶν λεμφατικῶν ἐκτός των αἱματοφόρων ἀγγείων· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ γέννημα τῶν τριχίνων ὠθοόμενον ὑπὸ ἀκαταμυχήτου δυνάμεως φθάνει εἰς τοὺς μῦς καὶ πρὸ πάντων εἰς ἐκεῖνους τῆς ζωϊκῆς οἰκονομίας ἢ τοὺς ἐκουσίους. Εἶπον τινὲς ὅτι ποτὲ ἢ τριχίς δὲν μετακινεῖται εἰς τὸν μυϊκὸν ἰστὸν τῆς καρδίας, ἐν τούτοις ὁ Virchow εἶδεν αὐτὴν ἐκεῖ. Οἱ συγχρότερον προσβαλλόμενοι μῦς εἰσὶν οἱ κοιλιακοί, οἱ διαφραγματικοί, οἱ μεσοπλευριοί, οἱ τοῦ αὐχένος, τοῦ λάρυγγος, τοῦ φάρυγγος, τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ καὶ τέλος τῶν μελῶν. Αἱ τριχίνες εἶναι ἥττον πολυπληθεῖς ὅσα πλείω ἀπομυκρύνονται τοῦ κέντρου, πολυπληθέστεραι εἰσὶ πρὸς τὴν ἔκφυσιν τῶν τενόντων ἢ εἰς τὸ μέσον καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τριχίνων τῶν περιλαμβανομένων εἰς τοὺς μῦς εἶναι τεράστιος. Ἐν χιλιόγραμμον κρέατος χοίρου κατὰ τὸν Colin περιλαμβάνει περίπου πέντε ἑκατομμύρια τριχίνας.

Πρὸ τῆς ἀνακλύψεως ὑπὸ Zenker τῆς μεταδόσεως τῆς τριχίνου ἐκ τοῦ χοίρου εἰς τὸν ἄνθρωπον ὁ Lerdy κατὰ τὸ 1847 ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις τῆς Ἀμερικῆς εὔρε τὸν σκώληκα τοῦτον παρὰ τῷ χοίρῳ. Ὁ Vogel ἐν Giessen κατὰ τὸ 1847 εὔρεν εἰς ὄλους τοὺς μῦς γαλλῆς τριχίνου, ἐν Γοττίγγη εἶδεν ἐν τῷ αὐτῷ ζῳῷ εἰς ὄλους τοὺς μῦς τοῦ ἐκουσίου συστήματος.

Αἱ τριχίνες παρὰ τῷ χοίρῳ εἰσὶ κοιναὶ ἐν Ἀμερικῇ. Ἦδη ἐν ἔτει 1874 ὁ Roper εὔρεν ὅτι τὰ χοιρομήρικ μεταφερόμενα ἐκ τῶν Ἠνωμένων κρατῶν εἰς τὴν Γερμανίαν περιεῖχον τριχίνου ἐν ἀνκλογίᾳ 3:5 ἐπὶ τοῖς 100 τοῦ προϊόντος τοῦ τόπου των. Ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ τριχίνες παρὰ τῷ χοίρῳ εἰσὶν ἔτι πλέον σπάνιαι, ἀλλ' ἐν Γερμανίᾳ ὁ ἀριθμὸς τῶν χοίρων ἐν οἷς εὔρον τὰ πικρῶτα ταῦτα εἶναι μέγιστος. Τῷ ὄντι ἐν Πρωσίᾳ ὁ ἀριθμὸς τῶν δῆμων τῶν χορηγούντων τριχινώμενους χοίρους ἀνέβη κατὰ τὸ 1878 εἰς 488 καὶ κατὰ τὸ 1879 εἰς 714. Ἐν Στοκχόλμῃ κατὰ στατιστικὴν δημοσιευθεῖσαν κατὰ τὸ 1875 εὔρον ἐπὶ 5,500 χοίρων ἐξετασθέντων 5 ἐπὶ τοῖς 100 περιέχοντας τριχίνου. Κατὰ τὸ 1878 τὰ πικρῶτα ταῦτα ἀνευρέθησαν εἰς κρέατα πωλούμενα λιανικῶς εἰς Μιλάνον, Νεάπολιν, Νοβόρην, Βρεσκήν, Πλακεντίαν, Ῥώμην καὶ Βενετίαν. Ἐν Ἰσπανίᾳ ἡ αὐτὴ ἐξακρίβωσις ἐν Βαρκελόνη κατὰ τὸ 1879.

Οἱ μύες οἱ προσβεβλημένοι ἐκ τῶν σκωλήκων τούτων εἰσὶν ἔτι πολυπληθέστεροι. Παρατήρησαν τὴν νόσον ἐν Δρέσδῃ, Βιέννῃ, Μοραβίᾳ. Ἐν Παρισίοις οἱ ἰατροὶ Goujon καὶ Legros ἐπὶ 32 μυῶν τῶν ὑπονόμων ἐξετασθέντων ἀνεῦραν τριχίνου δὶς.

Παρὰ τῷ ἄνθρωπῳ τὰ πρῶτα γνωστὰ περιστατικὰ παρατηρήθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, εἰς Βερολίνον ὁ Wigehow εὔρε κατὰ τὸ 1859 εἰς ἕως ἐπτὰ φορὰς τριχίνου ἐν διαστήματι ὀκτῶ μηνῶν. Κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ὁ Zenker ἐν Δρέσδῃ εὔρε ταύτας τετράκις ἐπὶ 36 αὐτοψιδῶν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης παρατήρησαν εἰς διαφόρους τόπους τῆς Γερμανίας μέγαν ἀριθμὸν ἐπιδημιῶν τριχινώσεως ἐπενεγκουσῶν πολλὰ θύματα. Ἐν Γαλλίᾳ ὁ ἰατρὸς Goujon ἐπὶ 267 πτωμάτων τῶν ἀμφιθεάτρων τῶν Παρισίων ἀπὸ τῆς 7ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 6ης Ἰουλίου οὐδ' ἕκαστος εὔρε τὴν τριχίνου.

Ἐξ ὄλων τῶν ζῳῶν ἄτινα χρησιμεύουσιν ὡς τροφή τοῦ ἀνθρώπου, ὁ χοῖρος εἶναι ὁ μᾶλλον ἐκτεθειμένος ἐνεκα τῆς ἀδδηραγκίας καὶ τοῦ εἴδους τῆς ζωῆς του εἰς τὴν προσβολὴν ὑπὸ τῶν τριχίνων καὶ δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐκ τοῦ ζῳοῦ αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος δέχεται γενικῶς ταύτας. Τὸ ὄμιον κρέας τῶν ἀλλόκτων, τὸ ὄμιον χοιρομήριον εἰσὶ μέσον εὐκόλον μεταφορᾶς τῶν πικρῶτων αὐτῶν ἐκ τοῦ χοίρου εἰς τὸν ἄνθρωπον. Τὰ ἀποτελέσματα δὲ τῆς τριχινώσεως ἀναφκίνοντα παρὰ τῷ ἄνθρωπῳ ἐν ἀρχῇ τῆς παθήσεως. Εἰσὶ βλάβαι ἐντερικαὶ ἢ μυϊκαί. Περὶ τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν αἱ ἐντερικαὶ αὐταὶ βλάβαι ἐκδηλοῦνται, ἀπώλεια τῆς ὀρέξεως, κακουχία, δίψα, κόπωση, ἀροδεύσεις μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπικνελημέναι διάρ-

ροια, πυρετός, περί τὴν ὀγδόην ἡμέραν ὁ πυρετός αὐξάνει, τὸ πρόσωπον καθίσταται ἐξωθηκός, ἡ δίψα εἶναι λίαν ζωνρά, ἡ γλῶσσα καὶ τὰ χεῖλη ἀποξηραίνονται καὶ καθίστανται μέλκνα, οἱ ἰδρώτες εἰσὶν ἀφθονοί, ἡ διάνοια μένει ἀθικτός· εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκκολάψεως τῶν ἐμβρύων. Περί τὴν 15ην ἡμέραν ὅταν τὰ ἔμβρυα εἰσδύσωσιν εἰς τὰ τοιχώματα τοῦ κορυοῦ καὶ εἰς τὰ μέλη, πόνοι ρευματικοῦς μορφῆς κατὰλαμβάνουσι τοὺς μῦς, καθίστανται δὲ οἱ πόνοι οὗτοι ἀφόρητοι· ἡ κατάποσις δυσκολεύεται, ἡ φωνὴ ἐξασθενεῖ, τὰ αὐρὰ ἀποβάλλουσι σπένια, ἡ ἀυπνία εἶναι διαρκής, παρατηροῦνται οἰδήματα εἰς τὰς κνήμας, ὕδρωψ τῆς κοιλίας, οἱ μῦς πρήσκονται καὶ λυμβάνουσιν ἑλαστικότητα ὁμοίαν ἐκείνης τοῦ κουτζοῦ, ἀναφαίνονται ἐπὶ τοῦ δέρματος δοθιῆνες ἢ κεγχροειδῆς ἐξάνθησις· τέλος ἡ δίψα καθίσταται ἀσβεστός, ἐπακολουθεῖ μανία καὶ μετὰ ἑξ ἑβδομάδης ἢ δύο μῆνας ἐπέρχεται ὁ θάνατος.

Δύνανται γὰρ ἐπέλθωσι κατὰ τὴν πορείαν τῆς νόσου βρογχίτις ἐπιπλακίτις ἐπὶ τοῦ θώρακος, ὡς πνευμονία, πλευρίτις, γενικευμένη βρογχίτις. Προσθέσωμεν ὅτι ἐτύγχισαν συχνότατα, καὶ τοῦτο ἐννοεῖται, τὴν τριχίνωσιν πρὸς τὸν τυφοειδῆ πυρετόν.

Ἡ θεραπεία ἦν προβάλουσι κατὰ τῆς νόσου ἐν ἀρχῇ καὶ ὅταν αἱ τριχίνες ὑπάρχωσιν εἰς τὰ ἔντερα, εἶναι ἐνδεδειγμένη κατὰ φυσικὸν λόγον· γὰρ καὶ ἀστρέψωμεν τὰ παράσιτα διὰ τῶν καθαρτικῶν καὶ ἀνθελμιντικῶν. Ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν πέντε ἢ ὀκτὼ ἐβδομάδων πᾶσα φαρμακεία διευθυνομένη πρὸς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα εἶναι ματαιία. Ἐπ' ἄντι ἡ ἰατρικὴ τότε ἀδυνατεῖ γὰρ προσβάλλει τὰς τριχίνας καὶ ματαίως μεταχειρίθησαν διαδοχικῶς τὰ ὀξέα, τὰ ἀλκάλια, τὸν δευτεροχλωροῦχον ὑδράργυρον, τὸν φωσφόρον, τὸ θείον, τὴν καρουράν, τὴν διττοχρωμικὴν πόττασιν, τὸ θεικὸν ὑπεροξειδίου τοῦ σιδήρου, τὴν γλυκερίνην, τὴν βενζίνην, τὸ οἰνόπνευμα, τὸ φινικιδὸν ὄξύ, τὸ ψῦχος, τὴν θερμότητα, τὸν ἠλεκτρισμὸν κτλ. Ἐπὶ προφυλακτικῶν λοιπὸν μέσων δέον γὰρ περιορισθῶμεν. Τοῦτο ἠννόησεν ἡ ἰατρικὴ Ἀκαδημία κατὰγινόμενη ἐπὶ τοῦ σοφικοῦ τούτου ζητήματος ἐν μιᾷ τῶν τελευταίων αὐτῆς συνεδριάσεων ἐπὶ τῇ περιστάσει τῆς εἰσαγωγῆς ἐν Γαλιλίᾳ ἀμετὰ μεγάλης ποσότητος τριχινωμένων κρεάτων ἐκ τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ Κ. Laboulbène ἀπηγήθη τὴν ἱστορίαν μικρῆς τινος ἐπίδημίας τριχινώσεως παρατηρηθείσης κατὰ τὸ 1878 ἐν Crepy-en-Valois· δέκα ἐπτὰ ἄτομα ἐπὶ εἴκοσι φαγόντων ἐκ τοῦ κρέατος χοίρου προσβεβλημένου ὑπὸ τριχίνων κατελήθησαν ὑπὸ φαινομένων ἰδιαιτέρων τυφοειδοῦς πυρετοῦ καὶ ἐκ τῶν ἀτόμων τούτων γὰρ κόρη ἀπέθανεν.

Ἐρωτήθη πῶς ὁ χοῖρος μανθεῖς ἠδυνήθη νὰ κολλήσῃ τὴν νόσον, τοῦ ζώου ἀγορευθέντος ἀπὸ τόπου ἐνθα οὐδὲν ἐκ τοῦ εἴδους τούτου εἶχε προσβληθῆ ὑπὸ τριχινώσεως; Ποτὲ οἱ χοῖροι οὗς ἐφόνευε καθ' ἑκάστον ἔτος ὁ ἔμπορος δὲν εἶχον πικρουσιάζει τοὺς χαρακτηῖρας τῆς νόσου. Ἀλλὰ ὁ περὶ

οὗ ὁ λόγος χοίρος ἐταπαθετήθη εἰς ἀπαθήκην τῆς ὁποίας ἡ στέγη καὶ τὰ ἐσωτερικὸν ἐπεσκέπτοντο ὑπὸ ποντικῶν προσελκυομένων ὑπὸ τῶν ἀκαθαροῦν γείτονος κρεωπώλου ὅστις ἔρριπτε πολλάκις ἐκεῖ ἐν τῇ αὐτῇ ὑπολείμματὰ ζώων.

Εἶναι γνωστὸν πρὸ πολλοῦ ὅτι οἱ ποντικοὶ συχνότατα προσβάλλονται ὑπὸ τριχινώσεως· ὁ Κ. Vuilrain εὔρε μῦς τῶν ὑπονόμων λυμαινομένων ὑπὸ τῶν περὶ τούτων καὶ τελευταῖον εἰς τὸ σφαγεῖον τῆς Βοστώνης ἐπὶ 51 μυῶν εὔρον 39 προσβεβλημένους ὑπὸ τριχινώσεως καὶ ἐπὶ 60 μυῶν συλληφθέντων εἰς πλεῖστα ἱπποστάσια τῆς αὐτῆς πόλεως, μὴ περιέχοντα δὲ χοίρους, ἐξ εἶχον τριχίνας. Εἶναι λοιπὸν λίαν πιθανὸν κατὰ τὸν Κ. Laboulhène ὅτι ὁ χοῖρος τοῦ Crepy-en-Valois μετέδωκε τὴν τριχίνωσιν εἰς τὰ δεκαεπτὰ ἄτομα τὰ φασγόντα τὸ κρέας αὐτοῦ, ἦττον ἐφημένον καὶ ὅτι τὸ ζῶον τοῦτο τὴν εἶχε λάβει ἀπὸ μύα προσβεβλημένον.

Ὁ κ. Laboulhène ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναλάβῃ ὅτι τὸ μέσον τὸ καθιστὸν ἀβλαβές τὸ τριχινωμένον κρέας εἶναι ἡ ἀρκετὴ ἐψησις, ὅπως ἡ θερμοκρασία τοῦ κεντρικοῦ μέρους μεγάλων τεμαχίων ἢ τμημάτων φθάσῃ 75 βαθμοῦς ἑκατοντοβάθμου. Συνιστᾷ ἐν τούτῳ τὴν διοργάνωσιν μέτρων δημοσίου ὑγιεινῆς καὶ κυρίως ἐπιθεώρησιν γενικὴν τῶν ὑπόπτων κρεάτων μέσῳ τοῦ μικροσκοπίου.

Πάντες συμφωνοῦσι σχεδὸν ἐπὶ τῆς ἐπιδημίας τοῦ Crepy-en-Valois. Ἄλλ' ὁ κ. Bouilland ἤχθη νὰ παραδεχθῇ ὅτι περίπτωσις μοναδικὴ ἀπολήξασα εἰς θάνατον δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τυφοειδῆ πυρετὸν. Εἶναι δὲ εὐκόλον νὰ συγχύσῃ τις τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν μὲ τὴν τριχίνωσιν, ὅταν δὲν γείνη νεκροψία.

Ὁ κ. Jules Guérin ἐρωτᾷ ποῦ δύναται νὰ ἦναι ἡ ἀρχὴ τῆς τριχινώσεως παρὰ τοῖς ζώοις. Ἐάν παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ μῦες τὴν μεταδίδουσι ποῦ λοιπὸν νὰ τὴν ζητήσωμεν; Ὁ κ. Colin (d' Alfort) ἀποκρίνεται ὅτι εἶναι νόσημα ἀνταλλαγῆς· ὁ μῦς τὴν δίδει εἰς τὸν χοῖρον, διατί ἀρκ' γε δὲν λαμβάνει; Διατί ὁ μῦς ὁ τρεφόμενος ἐκ τῶν ὑπολειμμάτων καὶ τῶν περιττωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν τριχινωμένων ζώων δὲν θὰ μεταδώσῃ οὕτω τὸ νόσημα;

Ὁ κ. Leroy de Méricourt ἀποκρούει τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, φρονῶν μάλλον ὅτι οἱ μῦες εὐρίσκουσι τὴν τριχίνα εἰς τὰ μικρὰ ἕντομα τὰ ὅποια κατατρώγουσιν. Νομίζει δ' ἄλλως τε ὅτι ἡ τριχίνωσις δὲν εἶναι ἴσως τόσο σπανία ὅσον τὴν ὑποθέτουσιν ἐν Γαλλίᾳ. Προσπάθησε βεβχίως νὰ ἀποδείξῃ κατὰ τὸ 1865 τὴν ταυτότητα λίαν πιθανῆς ἐπιδημίας ἀποδοθείσης εἰς τὴν ἀκροδυνίαν μετὰ τριχινώσεως. Ἡ ἀκροδυνία ἣτις ἐπεκράτησεν ἐπιδημικῶς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐν Παρισίοις καὶ ἐν τοῖς πέριξ τῶν Παρισίων χαρακτηρίζεται ὑπὸ πεπτικῶν δικταρχῶν, δικταράξεων νευρικῶν καὶ τοῦ δερμικοῦ ἢ βλεννογόνου συστήματος. Δέον μάλιστα νὰ εἴπωμεν

μεν ὅτι ἡ φύσις τῆς νόσου ταύτης δὲν ἐγνώσθη εἰσέτι ὅπως καὶ ἂν ἔχη, ὡς περὶ τῆς νόσου αὐτῆς. **Bouley** ἀφ' ὅτου τὰ συμπτώματα τῆς τριχινώσεως ἐγνώσθησαν καλῶς τοῖς ἰατροῖς, δὲν ἀναφέρεται ἡ λίαν ἐξαιρετικῶς περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐν Γαλλίᾳ, ἐνῶ τὸ νόσημα εἶναι κοινότατον ἐν Γερμανίᾳ ἐνθα τρώγουσι τὸ κρέας τοῦ χοίρου ὡμόν. Καθύσον ἀφορᾷ τὸ πρακτικὸν μέσον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐψήσεως κατὰ τὸ ὅποιον ὀφείλουσι νὰ ὑποβληθῶσι τὰ τριχινωμένα κρέατα ἵνα κατασταθῶσι ἀβλαβῆ, ὁ **K. Colin (d' Alfort)** ἠρεῦνήσασκε κατὰ τὸ 1866 τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. Προπρασκευάσας ἔφησε σειρὰν τεμαχίων τριχινωμένου χοίρου καὶ εἶδεν ὅτι εἰς τὰ ἐξωτερικὰ μέρη τῶν τεμαχίων αἱ τριχίνες ἐφανεύθησαν διὰ τῆς ἐψήσεως, ἐνῶ εἰς τὰ κεντρικὰ μέρη ἔτι ἦσαν ἐλίγον ἐρυθρῶν καὶ τριχίνες ἦσαν ἔτι ζῶσαι καὶ ἐκινουῦντο μετ' εὐστροφίας. Γνωματεύει ὅτι ἡ ἐψῆσις οἷα διενεργεῖται εἶναι ἀρκετὴ νὰ ἀποκτείνῃ τὰς τριχίνας. Κατ' αὐτὸν λοιπὸν δεόν νὰ ὑποβάλλωμεν τὸ κρέας εἰς βράσιν ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Διὰ τὰ ἐψημένα ἔτινα ἐσθίουσι συνήθως αἱμοσταζόντα ἢ ἐπιφάνεια τοῦ κρέατος ἐκτεθειμένη οὕτω εἰς τὸ πῦρ φθάνει τὴν θερμοκρασίαν τῶν 80 — 100° εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι παρ' ἡμῶν τὰ χοίρεια ἐσθίουνται λευκὰ καὶ οὐχὶ αἱμοσταζόντα. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰς ὅλα τὰ στρώματα τοῦ κρέατος, ἡ θερμοκρασία ὑπῆρξεν ἀνωτέρω τῆς φανεούσης τῆς τριχίνης. Τὸ πρακτικὸν μέσον ἀλάτισμα τὸ ὅποιον κατέλαβεν ἄπασαν τὴν πυκνότητά τοῦ κρέατος παράγει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Τὸ ἴδιον συμβαίνει διὰ τῆς θερμῆς καπνίσεως ἐπὶ 24 ὥρας τοῦλάχιστον, ἐνῶ καπνισμὸς ψυχρὸν πολλῶν ἡμερῶν τὰς ἐγκαταλείπει ἔτι ζῶσας. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τινες οἵτινες φησὶν ὅτι ἀποκτείνονται αἱ τριχίνες καὶ εἰς τοὺς ἀλλήντας τῶς πρακτικὰς μεθόδους, διὰ καπνίσματος ψυχροῦ καὶ διατηρουμένους ἐπὶ πολὺν καιρὸν. Ἐπειδὴ δὲ ἀβεβαιότητες δύνανται νὰ ὑφίστανται ἐπὶ τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐμπορίου κρέατα καὶ τὴν μάλλον ἢ ἥττον ἐπιμελετημένην παρασκευὴν, τὰ διάφορα εἶδη τοῦ χοιρείου κρέατος ἀλατισμένου ἢ καπνιστοῦ εἶναι φρόνιμον νὰ ὑποβάλλωνται εἰς ἐψῆσιν ὡς τὰ νωπὰ κρέατα.

Ὡς εἶπεν ὁ **K. Bouley** τὸ κακὸν πρόερχεται ἐκ τῶν μεγάλων ἐργαστηρίων τῆς Ἀμερικῆς, ἔτινα δέχονται καθ' ἑκάστην ἀγέλας ὀλοκλήρους χοίρων καὶ οὗς μηχανικῶς μεταβάλλουσιν ἀμέσως εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῆς ἀλλαντοποιίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τριχινώδη μόλυνσιν τὰ ἐργαστήρια ταῦτα οὐδέποτε ὑπεβλήθησαν εἰς οὐδεμίαν ἐπιτήρησιν. Ἀφοῦ δὲ ἡ Ἀμερικὴ λέγει ὁ **K. Bouley**, δείκνυται τόσον ὀλίγον ἔμφροντις τῶν ἐγγυήσεων ὡς ὀφείλουσι νὰ προσφέρωσι τὰ τῆς τροφῆς προϊόντα δι' ὧν πληροῖ τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγοράν, ἀναγκαῖον ἔσεται νὰ ληθῶσιν αὐστηροὶ προφυλάξεις παρ' ἡμῶν. Ἐξ ἄλλου ὁ **K. Depaul** ἐζήτησε τὴν ἀπόλυτον ἀπαγόρευσιν τῶν Ἀμερικανικῶν χοιρείων κρεάτων. Πρὸς δικαίωσιν τῶν **K. Bouley** καὶ **Depaul** ἡ γαλλικὴ ἐπίσημος ἐφημερὶς τῆς 19 Φεβρουαρίου περιέχει διάταγμα ἀπαγο-